

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . 6 ft. —
Fél évre . . . 3 ft. —
Évesegyet . . . 1 ft. 50 kr.

Előfizetőt lehet csopán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.

Lap azonnali részre a a nyitlára vonatkozó min. a külsőmenyek a szerkesztő is küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:

Öt soros hirdetés . . . 5 ft.
Helyi hirdetés . . . 3 ft.
Helyi hirdetés . . . 3 ft.

Hirdetést felvétel a kiadó. Hirdetést a kiadó. Hirdetést a kiadó.

Hirdetést a kiadó. Hirdetést a kiadó. Hirdetést a kiadó.

B.-Gyarmat, febr. 1-én.

A háború előestéjén jönnek látjuk tisztába jönni azon magatartással, melyet az európai kabinettek a keleti bonyodalmakkal szemben a konferencia fiaikja után tanúsítani fognak. A jelzett esetben egyébiránt bonyodalmakról már kevésbé lehet szó, sőt ellenkezőleg! A múlt és jelen bonyodalmak akkorra már egyszerű fájhaborura fognak redukáltni. — E porczben még nem nyilatkozhatunk az iránt, vajjon a helyzet ilyenmő tiszulása a nagyhatalmakra és jelesen monarchiákra kedvező lesz e? Ez idő szorint csak az képezheti elmélkedésünk tárgyát, minő állapotok fognak bekövetkezni azon esetre, ha a konferencia tagjai, a nélkül, hogy ezéjukat érték volna, elhagyják kólet gyöngyöt, a magyar ifjuság kitüntetésének színhelyét, — Konstantinápolyt. A kevésbé érdekelt államokon kezdjük, hogy annál több tért szentelhesünk azoknak, kik a fölvetett kérdésben inkább érintve vannak.

Olaszország — bármily közönyösenek mutassa is magát — még nem vettkezte le egészen azon ismeretes, pikáns és minden körülmények közt figyelembe veendő természetét, mely arra ösztönzi, hogy a zavarosban halászson. Itália politikájának az „onyém, tied, óvó“ elvével még nem sikerült teljesen tisztába jönnie. Addig, míg szomszédos államai semlegesek maradnak, persze hogy nyugodni fog ő is és termeli narancsait, de egy konflagraczió esetén hatvanhatért könnyen revanche-ra gondolhat. Jó lesz tehát a lazzaronik hazájának sorsát intéző kezeket szemmel tartani.

Poroszország — szerintünk, bármily viszonyban álljon is a szentpétervári udvarral, semleges fog maradni. Németország és a francia köztaarsaság tekintetben egy kategóriába tartoznak. Kölsönösen leköte tartván egymást, közvetve vesztog maradásra kárhoztatják önmagukat is. A francziák politikája a portára különben is veszélyes alig fogna lenni.

Érdekes kombinációkra ad azonban alkalmat Anglia magatartása, mely az utóbbi időben Salisbury épen nem török barát föllépte által a politikusokat föllöttébb meglepte. Képes lesz-e Disraeli hagyományos politikájának a váltásig időjében és a nagy-szavú meetingek daczára is érvényt szerezni? Avagy bukik Disraeli és Derby lép kormányra? Mi hiszünk az előbbi és nem kívánjuk a másodikat. Annál kevésbé, mert Salisbury szenzacionális fölléptét diplomaciai fogásnak tekintjük. Az első európai

mohamedán állampolitikáját nem fogja megtagadni. Jól tudjuk azt, hogy Albion flegmatikus fiait tetleg csak a legrendkívüliebb esetben segítenék a portát; de számot vetve a külüményekkel azon meggyőződésre jutotunk, hogy az angol pénzpiacz felsőbb információk alapján ép oly jó szolgálatot tehet a portának, mint a mily kellemetlenséget okozott volt az orosz kormánynak, midőn töle a kölcsönt megtagadta. Angliától tehát nincs mit tartania a portának s mint hogy vele elvben mi is egy szint vallunk, nekünk sem.

Következnők monarchiánk. Saját-ságos és szinte hihetetlen, hogy ha követett politikánkat veszaazuk irányadoulg kombinációinkban, róla legkevesebbet, illetve leghizonylatanabhat írhatunk. Tekintettel azonban a magyar — eklatánsul nyilvánuló — közvéleményre, annyit mondhatunk, hogy az törökellenes soha sem lesz, nem lehet. Okulhatott a kormány hatvanhatban. Tudhatja és tudja is mit tesz az, oly harczba kényszeríteni a magyart, melyet az perhorreskál. Eddigi ingadozó magatartásunkat a hadsereg szervezeten tüzéségo elége kimentti. Most azonban kívánjuk, sőt követelhetjük érdekeink éértetlen megőrzését.

Híszszük is.

A legközelebbi jövő be fogja bizonyítani, föltevésünk menyiben voltak helyesek; mi még csak arra szoritkozunk, hogy méltassuk a helyzetet akkor, ha Oroszország győzni találja.

Gazdaszat.

(Még egy rövid ászervétel Laka Gusztáv ur válaszára.)
A „Nógrádi Lapok“ 4-ik számában megjelent Válaszban azt írja L. G. ur, hogy megvallom, hogy Van Mons fejtegetéseivel, ki úzérkedő kertész volt, nem volnék megelégedve.

Előre bocsátom azt, hogy nekem eszemágában se volt olyanai, mintha én a „Nógrádi Lapok“ hasábjait, a Van Mons fejtegetéseivel akartam volna más érdekebb közlések elől elronni. Én csak azt írtam: „nem elcséptelt kékikönyvek és kalendariumok után nyerték és nyertik azokat (t. i. a legjelesebb újdonság csemege-szölőfajokat) a francziák belgák és hollandok, hanem a Van Mons által megkezdett úton évtizedek óta tartó munkájok után.“ — Hogy ezen pontnak miként lehet olyan értelmezést adni, — mint L. G. ur adott, azt nem tudom.

Egyébiránt Van Mons nem volt úzérkedő kertész, mint L. G. ur állítja. Ő a század második negyedében, Belgium fővárosában, Brüsszelben a vegyészet tanára volt. Tudományos képzettsége, társadalmi állása felmentették őt azon kényszerűsögtől, hogy úzérkedéssel kereste volna kenyerét. Már szegye ifjú korában tudományozomja a természeti tudományok felvonzotta az ő fenn szárnyaló lelket, s mivel a nyugati civilisalt népeknek a gyümölcs-tenyésztés iránti hajlam már akkor nagyban felebredt, s a gyümölcs-tenyésztéssel,

foglalkozni a legelőkelőbbek se tartották méltóságukon alóli dolognak, csakhamar azon meggyőződésre jutottak a tudományos képzettség gyümölcsézek, hogy a nemes faj gyümölcsfák, valószínűleg a velők számtalan-szor véghezvitt nemesítések által fajok egészében s tartóságában vesztek. Van Mons jött legalább azon gondolatra, hogy meg kellene próbálni magról tenyésztés által nyerni nemes gyümölcsfajokat. Mint 20 éves ifjú hozzá fogott ezen botlás, és nagy türelmet kíváns munkához. Összeszedte a vadgyümölcsök magvait, azokat elvetette. A kikelt gyenge vadoncokat kiültette, gondosan ápolta, ok-ásztal meztetés által mielőbbi gyümölcstermésre ösztönözte. Őt hat év múlva megmutatták gyümölcsöiket. Ezen első nemzedék még mind hitvány vala. De ő nem csüggedt, hanem ezeknek magvát ismét elvetette s a kikeltetett csemetékkel ismét ugy bánt, mint az első nemzedékkel. Nehány év múlva ezek is teremni keztek, s már akkor örömmel látta, hogy ezen második nemzedék közt találkoztak olyan egyes gyümölcsök, melyek szebbek és jobbak voltak, mint az eredeti vad gyümölcsök, az ezekből nyert harmadik nemzedék gyümölcsei már sokkal éajobbak voltak mint a második nemzedékről nyert gyümölcsök. Egészen jónak ugyan még ezeket se találta, de legalább belátta, hogy jó úton halal, s ha ezen évenyen csüggedetlenül haladai fog, előbb utóbb több különböző fajta nemes gyümölcsökre fog szert tenni. — Nem is csüggedt el, pedig kísérleti kertjét sok szerencsétlenség éerte.

Almái már a negyedik nemzedékre majd mind jelesek voltak. Körtéi az ötödik nemzedékre érték el a nemeség azon fokát, hogy mind szépségre, mid jóságra nézve kiünösek találta nem csak ő maga de mindenk. Cseresznyék, őzsi s nyári barackok már a harmadik s negyedik nemzedékreél szépek s jók voltak. Ő azonban még itt sem állapodott meg, hanem még nagyobb buzgalommal folytatta kísérleteit, s magames gyümölscsei tökéletesítésével annyira haladt, mi szerint első magvetése után 35 évvel egy jó barátjának írt levelében azt írta, nem tudja, hogy nemes öjtő-Ágát küldjön e, vagy lejjabb gyümölcs-nemzedéke magvaival kedveskedjék e inkább? melyeknek mindegyikében, — belő meggyőződése szerint ritka becses gyümölcs-faj rejlik. — Mikor ezt írta, akkor már a 11-dik nemzedék is termelt. E szerint 46 év alatt tizenegy nemzedéken vezetett keresztül a magról tenyésztést, s már 1846-ban azt írta róla Dr. Tóthfalusi a maga gyümölcseteti munkájában, hogy már akkor „három százat meghaladó, egészen új s kitűnő jeles fajokkal bizonyítta be, alig 20 éves agyában született, s akkoriban sokak által agyrem gyantát kikacragott alapelve igazságát. Gyümölscsei, még az angol amerikai gyümölcsévesoroknak is dísz-e. — Körtéi kitűnőleg nagyok és szépek igen finom és zamatos bérnek, kövecsegetiküliek, megpredesetől s fergesedéstől mentek. Fajok mindenféle földdel beéri, nem kényes, és igen termékeny.

Van Mons Kertjét, halála után Bivort Sándor vette meg, s mivel már akkor a Belgák általánosan beláttak és elismerték, hogy a halhatatlan érdemű Van Mons rendszere új korszakot alkot a gyümölcsetet mezején, s kiszámíthatlan hasznos következményei az összes emberi nemzetre néve; egy gyümölcseteti társulatot alakítottak; a Van Monsról Van Mons társulatna k

neveztek, annak elnökségével a királyi megküldték, ki azt el is fogadta. Bivort Sándortól a Van Mons kertjét megvettes, Bivort Sándort a társulat titkárára megválasztották, s ilyen módon a Van Mons által megkezdett magról tenyésztést és nemesítést tovább folytatták. A társulat működését a gyümölcsök minden nemére s fajára kiterjesztte. Működési körébe a keresztelés is felvétel, jelesenbel jelesebb válfajok előállításában már eddig is bámulatos sikert ért el. — A különböző szakosítályok gyümölcsetetkor rövid időközben élesek tartanak, az éretl gyümölcsöket megvirágájják megzselek, a tapasztalataikat jegyzőkönyveket vezet, azon válfajról szóló jegyzőkönyveket a muli évekről felolvasnak, a melyeknél a jegyzőkönyvek szerést vizsgálat constatalnak, azokat ojtásra alanyul hasznájják, a melyeknél a jeleség állandósítottak mutatkozik, annak nevet adnak, mint új válfajt, lejtromba vesztik, s forgalomba bocsátják. Így szaporodnak el már e mai napig a gyümölcsök minden nemecinek válfajai sok szára. Így szaporodnak el a szőlőfajok is annyira, hogy már ma körülbelül ezerre megyen a szőlőfajok száma. A szőlőfajok szaporításánál különösen a francziák fejtek ki nagy buzgalmat.

De meg kell vallani, s a dolog természetéből önként is következik, hogy az nyert új gyümölcsfajok nem minden vidéken tenyeznek egy, s nem minden égtájak alatti s minden talajban hoznak oly kitűnő gyümölcsöt, mint a hol létrejöttek. Például Magyarországon azon fajok nemelyike épen oly jeles gyümölcsök terem, mint Belgiumban vagy Franciaországban. Mások ellenben nálunk oly hitvány gyümölcsöt teremnek, mely sem nagyágra, sem szépségére, sem jóságra, sem termékenységre nézve még csak meg sem közelíti első hazájabeli fajrokonait.

Ezen számtalan fajok közül tehát kiválogatni néhány olyan jeles fajt, melyek a legtöbb jó tulajdonságokat nálunk is megterítik, melyek földünkben jól tenyeznek, termékenyek, szép és jó gyümölcsöket hoznak ez már minden ritkét gyümölcsévesen töinek vaját feladatuk. Milyenre hoznak el és elűtjük el a legjelesebb faj gyümölcs-ajtványokat, ha évek múlva azt kell tapasztalnunk, hogy azok nem vidékünkbe valók. Egyik csak élnek, és nem nő. A másik jól díszlik agyán, de gyümölcsöt nem hoz. A harmadik jól díszlik, gyümölcsöt is hoz, de sokkal hitványabbat mint a leírás után várunk. Azon sok, kisebb nagyobb mérvű ányvalókat, melyek még ezeken kívül gyakran előjöknek, hoznak volna mind előzámolni. — Mindent tanulmányozásra minden vidéken kísérletek volnának szükségesek. Ezeket pedig csak is egyenlőlet után lehetne létesíteni.

Ezek hiányában ugy lehetne a dolgon egyteni, ha az egyesek, — kik egyik másik fajjal már saját tapasztalataik után bemerletesek — közlémek és rágo tapasztalatokat így aztán egyik gyümölcs-tenyésztő tapasztalataiból tájékozni merene a másik főleg kezdő gyümölcsévesek vonek ennek nagy hasznát.

Ez volt értelme az én felajánlásomnak s nem Van Mons fejtegetése, mint L. G. ur hibásan magyarázza, és ennek jelesedő könyvekkel a régi kalendariumokból. — mint L. G. ur hizi, — nem lehet megtagadni.

Van Monstrakódással tüzeten foglalkozni nem is volt szándékomban, de mintán L. G. ur az állította róla, hogy „Van Mons szerkesztő kertész volt,” és mintán ezen végzettségre nemleges, — (bár akaratlanul) és adtam okot: erkölcsi kötelességemnek ismerem védelmére kelni, a kimutatni azt, hogy Van Mons nem volt szerkesztő kertész, hanem egy, a maga nemében páratlan nagy ember, ki nagyon is érdemes arra, hogy emléke tiszteltetben tartassék mind azok által, kik belátják a gyümölcsenyésztés fontosságát egy egészségi, mint gazdasági tekintetben.

Mintfogó azonban az eddigi tapasztalatok után okom van hinni, hogy L. G. ur az én fejtegetéseimre „nem fog adni semmit: tehát idezem hazai pomológusok legregibb és letehetően több bajnokának, a tőren elsőrendű tekintélynek Dr. Encz Ferencnek ide vonatkozó nyilatkozatát. Azt mondja ugyanis Dr. Encz az 1856-ban megjelent kertészeti füzetek V. 69. lapján: „Mi, Van Mons és felkelt követői nem korábbi tudományos mint practicus hasznát sürkészték, és azok eredményeit, egy felől mint a természetudományok egyik legerősebb diadalmát, másfelől mint hasznosra néző mint statagadassati fontosságú tanulmányt — bevételezték. — Van Mons, ki megzaporodott, és a civilizált Árvy-övidék alatt vajmi nehezen betölthető anyagi szükségünk elnyúló görnyedő neműket, egy új táp — és jóvédelem forrását szolgáltatott, egészséges, kellemes ízű, a könnyen szaporítható csikkek gadagját, — kivívta az emberiség Pántheonjában halás emléke helyét.”

Ezekből belátja L. G. ur, hogy Van Mons nem volt szerkesztő kertész, hanem a gyümölcsenyésztés terén korzatok alkotó nagy ember ki az emberiségnek rendkívül hasznos szolgálatait tett.

Surány január 31. 1877.

Oroszi Miklós.

A megyei sajtó.

(Vége.)

Mielőtt azonban határozott javaslatomát megtenném, szükségesnek tartom röviden megemlíteni azon czélokat, melyeket ez által elérnedeknek és elérhetőnek vélek. Ezek pedig:

1. szor. A megyei közönségnek a közgyűlésen előforduló közügyekről tájékoztatása, ebből az egyesek meggyőződésének megállapítása folytán a többség által megalkotott közvéleménye bizonyos meghatározott tárgyról, mely egyedül a konkrét jobbnak belátása, és nem pártérdeknek nevezett irányadó személyek kortekodásának kifolyásán alapzik.

2. szor. A beklüdtött írott vélemények egyenjogúságának biztosítása a szerkesztő és kiadó nélküli egyéni rokonszenvei ellen — egy szóval az egyén szabadság, és független véleményének a közügyekben nyilvánvitálatának érvényre emelése.

3. szor. Tekintve a vételével annak, hogy a törvény a közügyekben egyéni befolyás körét, emberi műbös kötött gyarlóságánál fogva soha sem határozhatná meg a lelki és észbeli képzettséghez mérten, hanem mindig valamely anyagi cenzusos ragasz kodandik; a megyei bizottmányban vagy másfént szavazatra nem jogosultakat is a közügyekben résztvevő berovní, érdekeltiségek fokozni, és legalább az előleges tanácskozásban véleményük számára oly tért biztosítani akarok, mely mindenkit, ki független meggyőződés alakítására, és annak irásban szabatos és személyeskedéstől ment kifejezésére képes, jogosan mindebert és honit megillető szabad tért szerezni akarok, hogy a midőn ezen jogát gyakorolja, nem csak saját érdekét, de az ország és megye sarkalatos jogait védje, fejlessze és erősítse.

Ezek voltak a fő elvek, melyekből kiindulva, a jövőendő közgyűlések következő határozati javaslat elfogadását ajánlom, azon nélküli módosításokkal, melyek a közönség bozozásán után netán szükségessé válnak bizonyulnának.

Határozati javaslat
egy független megyei lap fenntartásáról.

1. §. A közügyek érdekében egy megyei lap fenntartása szükségesnek látván, annak kiadóját következők előnyökről bismintja:

a.) A megye azon öszveget a melybe hirdetési addig kerültek, a vállalkozónak fizeti.

b.) A lapnak hivatalból tartását, terület minden közönségnek kötelességévé teszi.

2. §. A vállalkozó ellenében köteles:

a.) Lapját betekenit kétszer a mostani „Nógrádi Lapok” alakjában kiadni, melynek három első oldala a közügy feletti vitatkozásnak, és más szövegben lévő érdekes tárgyaknak lérén szentelve, a megye és magán hirdetések csak az iv utolsó oldalát vehetik igénybe, és ha az elegendő nem volna, annyiszor a meenyiszor szükséges, mellékletet adni köteleztetik.

b.) A szerkesztőről gondoskodik, és a lap hivatalos jellege dacára, mint minden más kiadó, a sajtóhatóság ellenében felelős.

c.) A megye hirdetései kívül a fent kijelölt helyen mindazon tárgyakat, munkálatokat és indítványokat tartozik közölni, melyek az alispán által mint a jövőendő közgyűlés tárgyai jelöltetnek ki, és vele közöltetnek, törvényeket és más haszonterjedelmű munkálatokat ide nem értve, mert ezeknek kivonati közlésük elegendő.

d.) Tartozik a lap minden magán előzötő közérdeklő cikkeit és felszólalásait a meenyiben a lap a közügyeknek fentar tott része engedli, azon díjtalanul, ha pedig a tárgyhalmaz ezt nem engedné, a mellékleten egy négyszer hasabozott sort egy krajczárjával számítra közölni, ha azok hirdetési jelleggel nem bírnak.

e.) A lap előfizetési díja öt forintban határoztatik meg, a községeknek és általjában a megyének szükséges hivatalos példányok ára pedig 3 ft leand.

3. §. Minden előfizetőnek jogában van saját neve alatt az anonimitas kizárásával cikkeket, gondolatait és indítványait, ha azok magán hirdetés jellegét nem viselik, a lap hasábjain közölni, azon sorrendben, melyet a szerkesztő pártkitöltött menten, egyedül a cikkek szellemi érdekét és belértékét tekintve, megállapít; — a közértelet után jogukban lérén a helytelen sorrend ellen felszólalási az alakítandó, sajtó-szabadságra felgyelő bizottmány előtt. Ugyanezen jogukban részesülnek a lapnak azon olvasói is, kik mint hazai vagy olvasó-társulati tagok, a lapot bármely okból nem szükségesik, de 2 forint előfizetési díjt fizetnek, melyért a lapnak azon számaibor van igényük, melyekben cikkeik megjelennek.

4. §. A szerkesztőnek nincsen több joga a lap hasábjait igénybe venni, mint bármely előfizetőnek, és a beklüdtött cikkeken a szorú előleges bejegyzése nélkül változtat nem tehet, sem megjegyzésével sem kísérheti; fennmaradván természetesen joga a következőkben számban véleményét nyilvánítani, éppen úgy, mint másnak.

Kötelességek:

a.) A beklüdtött cikkeket pártkitöltetektől menten egyedül azok érdekét és belbecét tekintve osztályozni, különös tekintettel a lap ingyen és fizetésre részére, mert felszólalás és a sajtóbizottság ellenkező felfogása esetén a kiadó a fizetéses részbe helytelenül iktatott közlemény díját egyezően veszi.

b.) Ha egy cikket a sajtóhatóság iránti tekintetből közölhetőnek nem tart, és a szerzőt elegendően nem ismeri, és nem tudja, hogy vagyoniilag fedez-e saját felelősséget; — ezt a szerkesztő postában kijelenteni tartozik, éppen úgy, ha egy cikknek közlését a közönségtől sértő irányba vagy egyes kifejezései, vagy személyeskedés, vagy társasági illetet sértő kifejezései miatt megtagadja; — egyezően kijelentve, hogy hasonló esetekben a megtagadás kötelessége, a nélkül, hogy a szerkesztő posta rovatban a nem közölt cikkeket gnyos kifejezéssel ekkor kísérné.

d.) A megyei sajtófelügyelő bizottság végzése számára a szerkesztő postá előtt küldött rovatot tartozik nyitva tartani, és annak végzéseit haladektalanul közölni.

5. §. A megyei sajtó szabadságára felgyelő bizottmány áll 10 tagból és egy elnökből, kik a lap előfizetői által saját körükből választatnak, következők módon:

a.) A közli előfizetői teljes névsorát (kivéve a hivatalos előfizetőket) lakásaik és utolsó postával egyetemben, csillaggal megjelölve arakat, kik a közpostában laknak vagy azzal postá vagy küldönc által mindenesetű összeköttetésben állanak, és nem megyei sem városi hivatal által nem gáztatnak.

A közértelet után a megye alispánja a lap elején felszólítja az előfizetőket 10 nap alatti szavazataik beadására.

Ezen szavazat mint ezen lapot érdekli más esetekben is levél vagy levelezési jegy által történik, minden előfizető 17 nevet írva fel az alispánhoz címzett levelezési jegyére, azok sorából, kiknek neve a közölt listában csillaggal ellátott.

A hatánap letelte után a seratinumot az alispán, a főjegyző és központi járás bíró bozjáraltallal megteszi, a legtöbb szavazatot nyert 17 nek nevjegyekét a lappal közli, melynek megtörtötésével a legtöbb szavazatot nyert mint elnök, a 10-nak egybegyedrészre vagyis a sorrendben 4 első azonnal hivatalba lépőtnek tekintetik, a

(többi 12 vel sorrendben holnapokként választodván.

As ugyemenet a következők: Ha például valaki cikkeket a fizetéses részbe iktatása alatti egy már gyengébb vagy egyedül; — érdeklő tekintetből saját cikkek elejébe iktat, vagy levél vagy bármely más magán személytől eredő eszmecsere által saját cikkek jogosságában sértve érezne, egyezően ír az elnöknek levelet, vagy levelezési lapon: „N. N. a „Nógrádi Lapok” 10. számában megjelent cikkét N. N. cikkének a fizetés nélküli részbe iktatása által indokolatlanul hátráltatva látván, ez ellen felszólal, és 4 db. levelezési jegyet mellékel.”

Ha felszólaló maga a kérdés fel nem írta a levelező jegyekre, ezt az elnök teszi, és ezimek a sorrendben lévő bírkokos kik legjobb meggyőződésnek azerint indokolás nélkül küldenek vissza levél vagy levelező jegyek feleletet, legfröszében: „Igazan van felszólalásnak, vagy nincs igazán”, mely feleletet a lapba iktatva a tárgy felett határoznak, megjegyezve, hogy ha egy tag boun nemléte által a szavazatok többsége ki nem tűnnek, a sorrendben utolsónak szavazata nem számított, mert az elnök; kiknek hivatala egy évig tartana, küldön szavazatát felhívni nem akarnám.

Hasonlóan intézték el minden más felszólalás, mely például a közlés megtagadására által keltetkezhet, legyen a megtagadásnak bár állítólagosan a sajtótörvény az oka, vagy a cikk személyeskedő jellege.

Ugyanezen bizottság határozza minden a lapra vonatkozó ügyeket, mint választott bíróság oly teljes hatalommal, hogy szükség esetén a szerkesztő eltávolítását, és a megye bizottság általjának felfüggesztését is kimondhatná, — az igazság és méltányosság nagyobb biztosítására megengedhetőnek látván, hogy a marasztalt fel felszólalásra az elnök a sorrendben következő 4 tagot bívá fel újabb határozatra, kik felelővíteli bíróságként végérvényesen ítéltetnek.

Rövidség okáért a paragrafroztástól eltekint. példában festettem az ügymenetet, egyuttal egyezményt jelezve, hogy ezen első gondolatként mint tollrajzok a papírosra veit nem bírnak és nem igényelnek egyéb nyomtatékat, mint hogy az olvasó előtt élénkebben feltüntetése az alapszmet, melynek rövid foglalata ez: egy lap fenntartásának biztosítása. (előlegesen egy évre) mely minden pártérdeki vagy hivatalos befolyástól menten, a szabad vélemény nyilvánításának tért engedve, a valódi közvélemény megalkotásában a haza és megye minden állás polgárait egyesítse, és a megyére támaszkodva, jogos kívánságainak sülytadjon, és káros rendszabályok vagy visszaélések ellenében gátul szolgáljon oly esetekben is, melyek a képviselőház pártérdekei körét talbaladják, vagy éppen azokkal ellentétben állanak.

48 előtt a megyék vitték ezen szerepet. Ezek voltak a védő és támadó fegyverek, a szabadság kardjának pengéi, a kiváltáságos rend pedig markolatja.

A haladó kor igényei letörték a markolatot és a szolgaság béroaczei hasznatlannak kiáltották ki a pengét, mely védelemre nem jő, csak az ezt forgató kezét sebzuí képes.

Talán emezeteket megemissitő vészfelhők között a képviselő ház látszólagos nyugalmommal oly experimentumokra készen tárgyalja a békébirósági törvényeket, a bár nyugalma alatt a miniszteri változások igazgatottsága lappang, de ezen körön és saját érdekében kívül nem érdekli semmit!

Köszömegek derék közgazgatási bizottsága kihivottellatnak jelenítette ki a közegészségi törvényt vele együtt Küküllő, Torda, Aranyosmegyék több másokkal egyezően nézetnek adtak kifejezést.

Ezenk folytán Erdélyben a magyar szabadság fellegrárában a szabaddelvű(?) kormány által az új megyei rendezés folytán a képviselő választó kerületek új rendezése találtatik szükségessé;

Es ezen rendezés akként van tervezve, hogy a magyarság befolyása esőkentessékk!

Magyarország nagy részében a körösvosok vagy kevés fizetéssel vagy csak tiszteltetbi bivatalként rendeztettek, míg nálunk a gyűlésen megjelenők csakély száma reménytelen csüggedéssel megzokott tönköt követve az apáthiába othlon sülyedtek halgatag négyelével egy oly teherrel nehezítette a megye lakóinak vállát, melyet a császári korona csináld I. Israeli budai kolégája is egy kicsit soknak tart.

Hosszú vonatok viszik nálunk úgy mint másból az ágyúkat a határokra, és a központi lapok pedig a békével bummelkodnak, és altatják a haza népet.

A keleti öszes konferenciát megveretett nek hirdetik, mert Törökország nem bírta kényeztetni nézeti elfogadására, ezt pedig azért mivel alkotmányosságának öszintettségével nem tudja meggyezni Európát,

mindenek mellett Oroszország csúfos megverettedet hirdetvén.

Ugyan ki győzött hát az Isten kegyelméről? —

A czelegdiék megválasztják, mint magok kifejezték török gyupathiából azt képviselőjüktől ki jótánuul csak mint magyarországi kormányzója térhet vissza, és ha igaz, magukkal viszik a lemondottuk megsegényítésére Dózsa zászlójának buvélyét.

A tisztelő(?) utasok Pesten eszernyi néptömeg demonstrative várja, és mielőtt ezt egy oly cizmerrel ékített kocsi, melynek használoival az kinek részere a tömeg akaratlanul demonstrál, magát incompatibilisnek tartja szoli át a szabadságot lázas rokonazon nyilatkozatokra ragadja.

Jó és igen helyesen; de talán jogosított azon kérdés is: Van-e rendszer ezen örföngésben, melynek létezőnek kell, hogy a testilet elmebeget gyűgyítható legyen?

Midőn a 877 ki deficit federepéről volt a azó a képviselő házbán, halgattak a 80 millió kölcsön második még kenzel felével, de törvényt alkottak rontók kibocsátására, mivel a Rothschild consortium optított nem vállalt az érdeklött 40 millió. Midőn pedig egy párisi consortium előlegzi ajálkozott 20 milliót a rente-titkok re a ministorium ismét az öket cserben hagyott Rothschildhezek fordult ajánlván azoknak ugyanazon gáfolat, a helyet, hogy magat eunek nyomása alul emancipálta volna. (?)

Külörszágban jogász gyerekek?) visszaélést öszek egy nemzet nevével és cizmerével még akkor is, ha valóban az egész egyhangúvá azó állana hátuk megett, mert erre megbízatásunk nincsen.

Bár több van még mit megemlíthetnők, de csak arra szorítkoztam, mit emlékem az irás pillanatában szolgáltatott.

Késégkivüli azonban, hogy az országban elharapódzó fejletlenség tömött kiárd fraktiók bozák mindenfelé nemcsak párti érdekéből, de a nemzet nevében is a lárma haragot, — miért? Mert a megyék, kiknek szólni kellene halgatnak.

Itt az idő, hogy ezek hallassák szavakat, és elfognak nemulni egy fraktiók mint az egyesek, és nemcsak azok, kik az ország nevében lármáztak, de elhalgatnak olyanok is, mint én, ki másokra nem hivatkozom, midőn az ország közvéleményének a megyék adanduk kifejezést.

Kell ismét villogni az általam képletilg idezett kardnak, és markolatja lézen az előbbi kiváltáság osztályok érdekesége és gyakori találkozás helyett a minden neopostály akaratját és öszetartását kifejező megyei sajtó, mely a pártok és apró fraktiók kormányozni és kitartni vagyó veillóitásaiktól menten letörli a szakadozottan és erőltetve imitt amott egyesek parancsára nyilatkozó közérzületnek nevezett kifakadásokról azon jelleggel mely magán az örföngés jellemét viseli.

Uraim! én a megyei sajtót nem csak szükségesnek, sőt alkotmányos szabadságunk megvédésére kikerülthetlennék, de éppen szabadsága megóvása tekintetéből oly védő szabályokkal körülírandónak tartom, melyre baszozva a megye erőteljesen nyilatkozhatnék. Kérem szólni mindeaki bozák, és felszólítottok lapok kiadóját is, hogy indítványom technikus része iránt nyilatkozzék, mert több szem többet lát és több világosság által tükörözött tárgy jobban feltűnik a szemlélő szemek előtt.

Végre egy kérdést vagyok bátor intézni ezen lapok olvasó közönségéhez, mert egyes írók nyilvánításai ha soraimat követik is megjegyzések vagy módosításokkal nekem elegendő utmutatást nem nyújthatnak arra nézve, hogy elaltáltam e bolnapok óta tartó irodalmi működésemmel azon hárt, melynek közösen kell rozezni az író és olvasóban megalapítandó az általam védett megyei rendszer közös védelmét.

Nincs szándékomb pártot alakítani, annak, hogy ödvös legyen, önmagától kell alakulnia tekintet nélkül arra, ki talán léteztetene az első lökést megadta.

Ha hivatalért lépnek fel, tagadják meg tőlem szavazataikat, mert nem ezért küzdtem. Nem bíróság vizsketéstől kérem fel a megye bizottmánya tagjait, midőn kérdem, hogy jelen indítványom szellemében kések-e a közgyűlés alkalmával aláírásokkal pártolniezen indítvány lényeges részét, hogy esetleg szavazásra bozósztassák?

Felkérni bátorodom éppen úgy a lap minden olvasóját, hogy tudassa velem egyetért-e a tárgyban indítványom szükségeségével?

Mindekt esetben jutalmul több hónapos fáradozásaimért egyenként mindenkitől egy két krajczáros levelezési lapot kérek bozám, utolsó postá: Rétság cizmerével azon a lakás és utolsó posta megnevezésével aláírt nyilatkozattal: „a megyei sajtót tárgyzó indítványt pártolom.” Azon kijelentés mielőtt,

*) (7)

Sark.

hogy küszöbötlenül vendem ennek ellenkezőjét is én erre irányom: netalán ellenséget építtem úgy kérem.

Szükséges az remélem, hogy tudjam, folytatásom a megkezdett hancsot? Vagy a halottakhoz szálalni szükségem nem lévén; felhagyjak-e vele.

Szükséges utódlaimra nézve is, kik ha én kidőlök fel akarják karolni a közönség ügyét.

Önmagam sorsa sem ütem semmiféle bummelt, de azt hiszem hogy ezen kiadott két vagy esetleg öt krajczár az első és utolsó beütései volna oly tökének, melynek hasznát mindenké, kárát senkinek tapasztalja, az első mozzanatai volna egy partvezér- és partkötellektől ment ügyei közértesültek.

Azt hiszem nem szükséges várakozni senkinek, hogy mástól várjon bátorítást saját észlelt kifejezésére, és meg vagyok győződve, hogy a lapok olvasása után mindenké, ki barátjának véleményét ki mondani akarja, és vissza nem retten ezt velem tudatni, én pedig ezen lap megjelenése első hetében tisztában leuok, hogy kívánják-e olvasni egy igénytelen társak véleményét vagy sem, ki nem pártos jobbról, hanem két krajczár ért nyújtja ki kezét.

Luka Gusztáv.

A jelen aggasztó helyzet sulya ólom nehézséggel nyomja a kedélyeket. A nép a megölhetes gondjaival küzd és a bankgyro vonatkozó fasko miatt ijesztő rémeket lát mindenütt. A kormány és párta elvezitették ama higgadságot, ama lélekjelenléte, melyre épen e válságos időben leginkább van szükség. Isten van hogy pár nap óta a levegő tele van minden félszavak kombinációival és vézes bírral. A tenger háborog, az állam hajója a viharban tántorog és a hajó kormányosok nem tudják hol a fejük. Nem eszla tehát, hogy a bizalmatlanság mind nagyobb mérvben terjed, és a közhangulat a kormány ellen fordul. De ez nem lehet másként kivált akkor, midőn oly cselekvények által engodta magát a törvényes térről a közös ügyek alkotmány megörökítése céljából lecsorítottán csak hogy ideiglenes nyugalom a két nemzet közt hangoztatott érdekközösség bizonytalan időre biztosítottassék. Mi részünkről egyáltalában nem csodálkozunk azon, hogy a dögleg ide jutott, mert ha csak ugyan lény, és nem fictio, hogy a nemzetnek az önálló bank felállításához sarkalatos jogai megvannak, akkor nem látjuk be, miért kellett ilyen jelmezű egység megkötésével az országot lázongó állapotba sodorni, ezt kormánya szavahibető bejelentését nemcsak a megpróbáltatásoknak kitárni, de a nemzet előtt is szavunkban való kétkedés érzetét felkeltetni.

Nem tudjuk mennyi hitelt érdemelt ama szárnyaló hír, hogy úgy az osztrák, mint mi kormányunk a közelben kiütendő váltás közönség áll; ha való úgy csak üdvözölünk kell kormányunk ezen lépését, mert így a mit új jogainkból az alkudozások körül feladtak; tán utódlajunk tán sikerült nemcsak viszanyerni, de szükség esetén a nemzet régiáplált vágyait is megvalósítani. Mi azt hisszük, hogy c. kérdés körül a politikai elveknek a pártok részéről egyenlőre háttérbe kell szorulnia, mert sem a liberális sem a conservatív irány nem szabadíthat meg bennünket a helyzet fonákasága alól; hanem tömörülve egy akarat és szándék mellett lehet csapán létre hozni.

Hövid válassz a b. gyarmati „több egyháztag"-nak. Önök a lapok f. é. 3-ik számában sajtáságos finom eleganciával ellenem nértelen tehát torlatlanul intézett támadására válaszolni nagy feladat, mert mi lelkésznek, Önök kegyes bölcsmódszer szerint is, mint a „keresztény törekem és szelíd szándék"-nak nem vagyunk képesek Önket ama jellemző irmandóit oly magaslátára követni; - és ha mégis válaszolok, azért toszom, mert a b. gyarmati ev. egyháznak, egy becsusztott nyomdabírá miatt, elégtétellel tartozom.

Önök egyházunkat általam „rés"-nak mondják ezimoztetni a nem bírják „süfedezni a gondolat mélységét" ezen kifjésében. Bizony azt magam sem bírom fölfedezni, azon egyszerű oknál fogva, mert az oly nyomdabírá, melyet az, ki magyarul tud, első tekintetre észrevesz. Sziveskedjenek beletökinteni kényszerítom a szerkesztőségnek

a meggyőződésük, hogy „rés" (Skelet) helyett, - „rés" (oszo) olvasassuk. Minden esetre ezen két kifejezés között nagy a különbség; - mi természetesebb tehát, mint hogy Önöknek ama fatális nyomdabírá alapított összes okoskodása magától halomra dől.

Bizonyos iróniával írják Önök a következőket: „ezreken föltessük, hogy a telken úr a bányakerületi utasítás 33-át immár megvanulja". - Hát hiszen én nem tartom azt semmi szegényesítőnek, ha az ember valamit „immár" megtanul. Közünk, úgy látszik, épen az a különbség, hogy Önökről az még most sem mondható.

Önök az én logikámat nem tartják helyesnek, „mert" - úgy mond a próbának rendszámként alakjában megjelölt az utasítás nem tiltja. - Bocsanat, ha azt mondom hogy én meg az Önök fogalmát a törvényről nem tartom helyesnek, a megnyilvánulást egyáltalán fogják föl, mintha az csak tiltana valamit és nem parancsolna is. A törvény parancsában azonban beufogallatik már minden vele ellenkezőnek a tilalma is. Midőn tehát a törvény próbázónoklatot parancsol s bizonyos jogokat és kötelezettségeket költ ahhoz: akkor minden más „alaknak" és így a rendszámkénti is a tilalma már benne foglaltatik.

Logikailagossabb mindenesetre Önök cikkének a vége, mely szerint ugyanis, saját szavakkal élve, az egyház „legény"-módjára magának „menyasszonyt" keres, nem a „bátnak", hanem a „házi főszolgát" - s mégis tizenegyetz produkcióban, ugyabannyi „leányzó"-t megvánczoltat. Valljuk meg, ennyire ama tekintélyes pesti német egyház mégem vitte.

Reményltem, hogy ezek után közöttünk szent a béke.!

Putz Lajos,

Színház. A b. gyarmati műkedvelői társulatjan 27 telt ház előtt játszotta Kiszaludi K. „Csalódások" című eredetijátékát. Ekkintő vigjáték előadásából örömmel vonjak le e két következtetést: először, hogy amit közönségünk több élvezetet talál az eredeti, magyar darabok előadásában, mint a francia sikerült comiceumban, másodsor, hogy a szereplők nincsenek úgy fehérezve a nemzeti szerepekben, mint az idegenekben. És miért is szorulnánk a külföld termékeire, mikor a magyar színírodalom máris oly művekkel dicsekedhetik, melyek nemesek elvezetel adhatók, hanem belbecsükkel fogva maradandó benyomást gyakorolnak? Vajon nem jól érezte magát a közönség Kiszaludi genie-jének eredeti humorá alatt? Hogy az egyes szereplők visszaszereltek azt a jóízű zamatot, mellyel Kiszaludinak minden vigjátéka bír; arról a t. közönségnek volt alkalma meggyőződnie. Köröndi Lina a családias hitű gazdag özvegy tanácsnőét egy gyakorlott színész nő sem alakíthatta volna jobban mint Kovácsik Irma kisasszony. Hangja, mozdulatai, hangulmozgása oly biztosak voltak, hogy előadását a közönség többször megzakasztotta az elismerés tapsaival. A tapasztalt ezokatlan csend követte, mert Kovácsik Irma kisasszony magával ragadta a hallgatóságot. Egyes jelenetek drámai hatást szültek, csakmikor Lucza kisasszony belebegett Bérczi Mari s a személyében akkor ébredt fel a közönség a csalódásból, hogy hiszen vigjátékra szelte be az entre-ét. A szép arca előrelgve, a deli termet meghajlítottan mutatta be magát. Hát meg a genialitással összeállított öltözet, amint szokás mondani a nno 1-ből? Halottára fakasztotta a tapsolásban sződni nem akáro közönséget, Bérczy Marika, túltérve magát az előítéleteken, a szerepe egész kétség-gel vállalkozott, s azt oly híven töltö be, hogy mindenkit „elgyújtott". Az ügy nevében megérdemli a nyilvános köszönetet. Lidit Kohn Helén kisasszony adta. Alig lépett a színpadra, máris virágcsokor és koszorú zápor fogadta, alig végzett egy je-

lenet, máris tapsolt a közönség. Kellően előadás mindenkit megyert. Az ártatlan érzelmek és a gyöngéd szerelem kifejezéséhez oly jól illettek azok a szép felvétel azok és az arcsan önkéntelenül pirjai. Dömök Ilonka szende előadásából mindenki észrevehette a szép törekvést, mellyel az elismerés labértjait megnyerhetni. Vilma társalkodónő szerepét helytel helytel kimagaslólag játszotta. A Mokányval való találkozás igen sikerült volt. A férfi szereplők közül: Fabriczi József és fúr játszott a Lombait, a plánius csinálót, - a családások esküszőjét Fabriczi urban oly erőt bír a társulat, mit nélkülözni alig lehet ne. Öreg koru dacára tehényen részt vesz a rendezés apró cseprő teendőiben, a részvételeg gondos mindenre figyelmes, ami az előadásához szükséges. Játéka eleven, otthonos; alakítása kifogástalan, minden szerepbe beletalálja magát; szóval Fabriczi úr színpadi tehetség. Vatter Gyula úr gróf Elemér szerepét oly rutinul adta, hogy az, mellyen hamulatra ragadt mindenkit. Senki sem hitte, hogy Vatter urban annyi tehetség legyen a szalon szerepek előadására. Dömök Gyula úr a szerelmes Elekben bravuralkodott, Szecseődy Gyula úr pedig Mokányt képviselte, híven és mulattatólag. Józsi nevetelt öltöztetett: alakja és öltözete mely a Borszemjankó stereotyp Mokányja mintájára volt alakítva. Veres Ernő úr Kényassy bárával küzdött meg, jó sikerrel. Hager Sándor úr pedig a Tamás kerestél játszotta életében. Ticsinazky Aladár úr Péter inasban szép eleganciával lépett fel. Az előadás igen kedélyos - frt. jóvedelmet szerzett a helybeli kisdedőv javára. Az előadás után táncmulatság rögtönzött a megyeház kis termében, bol 30 pár reggeli 5 óráig mulatott.

A közönség köréből.

T. Szerkesztő Ur! Böcses lapja utóbbi számában a Hírek rovatában méltóztatott közölni,*) miszerint Dr. Bogdán ama Rosa nevű fiú, kinek kezét 6 multi évi aug. 26. amputálták, s mely miatt közünk szakértő vita kerekedett, a szerkesztőségűt bemutató s az annyira felgyógyult hogy kezét már mozgathatja.

Ezen bemutolásnak egyedüli célja csak az is lehetett, hogy Dr. Bogdán úr a szerkesztőségűt utján elhitesse a közönséggel, hogy, miután a gyerek felgyógyult, az amputációnak jónak kellett lenni s ily módon az erre vonatkozólag tett állításaim mind hamisak voltak. Mert Szerkesztő úr mint nem orvos, azt hogy jó volt-e az amputatio? meg nem bírhatja.

Hogy pedig állításaim nem voltak hamisak, azt igazolja a hosszú idő, mely alatt a begyógyulás csakis a jótékony természetre volt bízva; mert a rendszeren végbevitt felkaramputatio „nolletti ily fiatal gyereknek két legfőbb három hát alatti kell felgyógyulnia; holott ezen esetben a felgyógyulás az ötödik hónapra terjedett.

A t. közönség vissza fog emlékezni Dr. Bogdán úrnak multi évi szeptember hó 19-én kelt s a lapok mellékletén megjelent válasszára, melynek utolsó tételében a többi közt azt mondja: Azt hiszem tovább, hogy a lapok olvasóinak nem lesz szolgálatul tetteik, midőn tölem felbőleleg egy ily botrányos polemia tovább szétbészelt megadotni igyekszem s ha van valami tudományos világyang, használnék fel az arra való orvosi szaklapokat, s ne bíltuk meg a társadalmi lapokat oly csak-kekek, melyek nem oda rálok, s melyekre ők ítélet nem hozható. Egyáltalán kijelentem, hogy ez együt befejezettnek tekintem, s erről e téren többi vitánál nem ájállok." - mégis, habár közvetve (mi még rosszabb), újra feziggett azt saját szava ellenében, és feltűrt ama sebeket, melyek a nevezett fő kézsebe lassú gyógyuláshoz hasonlóan, majdnem be- tegedtek.

Ez új felhívás; de én ezen felhívásnak elébe állok és felszólítom Dr. Bogdán urat hogy válasszon magának szaklapot, melyben a rossz műtétet beigazolandom szükség esetén tanak által bebizonyítom, hogy amit a nevezett műtétre nézve állítottam mind igaz.

Végül kijelentem, hogy Dr. Bogdán ur, mint nem orvos által ily erőszakos uton hajlászott orvosi tekintélyét nem fogadom el nyilvan, s mi szakértő szempontból fö- lény gyakorlati halas feletem.

Dr. Felsenburg Ferencs.

Hírek.

A b. gyarmati tűz. egyt. részéről f. hó 2-án d. n. 4 órakor a megyeház nagy termében árveres fog tartani azon tárgyakta melyek a sorjétek után kiszabott idő alatt kienem váltattak.

A tűzoltókész alkalomával (jún. 20-án) felül szűttek: Nagy Mihály 3 frt., Némethy Kálmán 3 frt., Kövy Tivadar 1 frt. 60 kr., D'Elmeasz Béla 50 kr., Hórker József 50 kr., Karik János 50 kr., István Károly 50 kr., Felsenburg Henrik 50 kr., Baross Árpád 50 kr., Dr. Bogdán Mihály 1 ezüst frt. Ezzerlén a bál tiszta jövedelme 227 frt. 47 kr.

Halálhírek. Kovács Gyula ipolyásos január hó 20-án gége és tüdővértében, életének 32. évében elhunyt.

Bal. A honvédelmi miniszternek hírlapilag is közzétett felhívása folytán, a honvédség vagyonátalan övegeit és árvaí segély to alapjává az ipolyági honvédek által ipolyásos február 13-án a megyeház termében táncvigalom tartatik; rendezőleg: Kerkó István, Bolgar Endre, Br. Bonlieu-Basig József, Holkay László, Lestyánsky Sándor, Liposy Soma, Luka Pál, Luczenbacher Pál, Kaucsár Márton, Madarassy József, Oehl Ferdinand-Pongrácz Jenő, Szilovszky Andrél, Zalka István, Zemekli István, Személyi Jég 1 frt. Csabidjegy 3 frt. Karait első sor 1 frt. Utóbbi 50 kr. A megjelenésben akadályozottak belépti díjjának pósta utalvány mellett megkötésé közzémetel fogadtatik és egyéb adakozásokkal hírlapilag nyugtáztatik. Etel és ital a legmérsékeltőbb és határozott áron jelmezcs bőlgyek által fog elárulástatik.

A losoncai önkéntes tűzoltó-egyesület 20 tagú küldöttsége a multi vasárnap, január 28-án d. e. 10 órakor indult el Losonczról Gácsra, a nyáron tartandó egyesületi társuláseztelésre szülőnyájul meg- nyerni gr. Forgáchné öagyméltóságát. Ez az, imponans küldöttség nem is jart hiába. A grófné öagyméltósága szívesen elfogadta a szülőnyájul tiszteit, mely alkalommal a társuláseztelés f. évi janus 10-re tűzött ki. Ö nagyméltósága a gróf, a losoncai körület országgyűlési képviselőit kiemelve a küldöttségűt intézett szép beszédében a humanus egyesületek feladatát, hangsúlyozta, hogy az ilyenmő tevékenység térsin el kell némlonia minden politikai törekvésnek, tisztán csak az egyesületi cél tartandó szem előtt. Örült, hogy e jelen alkalom is éppen ezen elvnek át kifejezését. Igért, hogy 6 amit tehet, mindent el fog követni az egyesület előnyére. Bizalmas beszélgetés közt egy nyilatkozott, hogy Gácsra 6 maga fog aszerzeni egy 10-15 tagból álló tűzoltó csapatot, mely a losoncai egyesület feljajának működését. Mi szerencsésen tapasztalt lépésnek tartjuk ezt a losoncai tűzoltó egyesület részéről, mely által hisszük, meg van téve az első lépés arra, hogy azon úr, melyre a nemes gróf és Losoncz város közt a szenvedélyes politikai nézetek természetek - a közel jövőben áthidalassék.

A losoncai önkéntes tűzoltó-egyesület multi havi bálj betétele 589 frt. 62 kr., kiadása 325 frt. 63 kr. tesz, s így a tiszta jövedelem 263 frt. 99 kr., belezámlitva a felhívásokat is. Felbűszűttek: Lederer Antal 1 frt., Balovszky József 1 frt., Gellén Endréné 3 frt., N. N. 4 frt., Fischer Ferencs 2 frt., Baer Ulrik 1 frt., Kovács Sándor 2 frt., Szinai István 4 frt., Kohn postógyár-igazgató 4 frt., Vilt József 1 frt., Gasi Gyula 50 kr., N. N. 1 frt., N. N. 1 frt., Sándor Zsigmond 1 frt., N. N. 50 kr., Sorogy Áru- lánál 1 frt. 50 kr., Berger Károly 1 frt., Gellén Lajos 5 frt. - Sajnos, hogy némely társasgyűstelt már akkor küldte vissza a sorjégyket, mikor azok elárulása lehetetlen volt, s így az egyesületet nemhogy nem segítették, hanem inkább megköt- rostitták.

A losoncai önkéntes tűzoltó-egyesület évi közgyűlése ma, február 4-én tartatik meg. Hímen. Ismerőseimnek tartatnak a rokonainak van szerencsém jelenteni hogy magamat kedves unokahúgommal Blumenthal Emilia kisasszonnyal Esztergőit eljegyeztem. Csécse 1877. jan. 30. Trencsényi Aurél.

Makarasz József pandúrtörőmester ellen bányádi vizsgálat van elrendelve azért, mert Sisa börtönről több szakra nagy hasznat szarolt. Most fognak a tanakihall- gatások tartatni. Mi fog még kideríteni?

Nagy-Orosiban a jan. 27-ki táncmu- latás kedélyesen ment végbe. Tudósítók a következő szerepeket említik: Singer Simonné, Pick Józsefné, a Havas Jánosné - valamint Szalkai Antónia, Huchelt Emma és Pokorny Ilonka urbölgyeket.

Felbőle munkatárs

Horváth Danó.

*) A „több egyháztag" válasszára, nem nyomdabí- rából eredt „várra" fektetve a föszűlt, hanem a ren- dzámkénti jogosulóságra. - Ezt pedig úgy nem tiltja törvény, mint a förgött eleni harango- zást.

*) Dr. Bogdán úr köröme folytán.

Szerk.

Meghívás.

A balassa-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat 1877. évi február 18 án d. e. 9 órakor az intézet helyiségében B.-Gyarmaton tartandó évi

rendes közgyűlésére.

T á r g y a k:

1. Az igazgatósági jelentés előterjesztése.
 2. Az öt tagu felügyelő bizottság megválasztása.
 3. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági intézkedések és indítványok megbirálása.
 4. A lefolyt évi számadás és mérleg megvizsgálása.
 5. A tiszta jövedelemről szabályszerű intézkedés és az osztalék meghatározása.
 6. A tisztviselői fizetések szabályozása.
 7. A kamatláb meghatározása és az igazgatóság meghatalmazása.
 8. Rendkívüli igazgatási költségek meghatározása.
- Figyelmeztetnek a t. cz. részvényesek, hogy a közgyűlést megelőzőleg eredeti részvényeiket vagy személyesen, vagy meghatalmazott részvényes társaik által a szavazat-igazoló küldöttségnek felmutatni tartoznak.

B.-Gyarmat, 1877. évi január 16-án

(3-3)

A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Hirdetmény.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága f. évi január 16-ár hozott határozata értelmében ezen intézetnél új jelzálogi kölcsönök után alulírt naptól fogva 9%, az összes váltóleszámítolásoknál és értékpapírokra adandó adandó c. lőlegeknél szintén 1%, arany és ezüst zálogoknál 12%, kamat fog számíttatni.

B.-Gyarmat 1877. január 17.

Az igazgatóság.

(3-3)

H I R D E T M É N Y

Rétságán közvetlen az országút mellett fekvő kényelmes lakház hat szobával, s minden szükséges melléképületekkel; továbbá ugyancsak Rétságán 3 db. szőlő és szántóföld, végül Pusztán Lókoston 1 db. szőlő szabad kézből eladó

Ertekezhetni Rétságán Kónig Lázár kir. utmesterrel.

(3-3)

Hirdetmény.

Bátorkodom értesíteni a t. cz. közönséget, hogy Reiser Fülöp cég, elismert jó mineműségű áruát az áron alul eladom.

(3-3)

Tisztelettel
Berczeler L.

A gyáriépület

A kishálapi ezukorgyén épület, 5 hold rét, és belső kerttel szabad kézből igen jutányos áron eladatik. — Az épület más ipar ágra is alkalmas, Bővebb felvilágosítást ad Kishálapon, B.-Gyarmat mellett.

J Goldmann.

(1-1)

Hirdetmény.

A B.-Gyarmaton székelő „Takaréks és hitelintézet részvénytársulat” részéről ezennel közhirrét tetetik, hogy f. 1877. évi január 6-tól kezdve, adott s adandó kölcsönei után a hitelkereső t. cz. közönségtől szedendő kamatlatat 1% tólival leszallította. Es e szerint:

1., váltókra	9% tóli kamat mellett,
2., jelzálogokra	9% „ „ „
3., állampapírokra	8% „ „ „
4., egyéb kézi zálogokra	12% „ „ „

adatik a kölcsön.

Kelt B.-Gyarmat az igazgatóságnak 1877. január 5-én tartott üléséből.

(3-3)

52-877. v. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó, a b.-gyarmati királyi járásbíróság 575-877 számú végzésének meg felelőleg ezennel közhirrét teszi, miszerint a b.-gyarmati „Takaréks és hitelintézet”-nél elzálogosított s ki nem váltott sem meghosszabbított arany s ezüstnemű kézi zálogok nyilvános árverés után eladandók, minek a helyszínén vagyis az érintett hitelintézet helyiségében leendő eszközzésére folyó évi február hó 21. vagy szükség esetén kövekező napjának mindig délutáni 2 órája tüzetett ki, melyre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt B.-Gyarmaton 1877 január hó 31-én

Vatter Gyula.
bir. végrehajtó.